

zsef-műegyetem címzetes rendkívüli tanára, a Technológiai Iparmúzeum igazgatói állásába került, a faiparral szemben tanúsított meleg érdeklődése csak még inkább fokozódott.

Egyesületünknek 1903 óta volt választmányi tagja. Bőséges és igen értékes irodalmi munkásságából csak egy tételt emelünk ki. „Hazánk házi faipara” című igen értékes munkáját az egyesület adta ki és a Ferenc József-alapítvány díjával tüntette ki.

Az utolsó négy évtized bel- és külföldi kiállításain a magyar faipar szereplése az ő nevétől és munkájától elválaszthatatlan, s egyéniségének ritka becsét és vonzóerejét a sokszoros kitüntetésnél és elismerésnél is sokkalta jobban igazolta az az igazán mély és őszinte részvét, amellyel a megboldogultat a magyar kis- és nagyipar hivatalos és hivatásos képviselői utolsó útjára kísérték.

Emlékét egyesületünk is hálás és szeretetteljes kegyelettel őrzi meg.

Krónika

1. A békesség kedvéért.

A Magyar Mérnök és Építész Egylet vízépítési szakosztálya egy igen érdekes és értékes füzetet adott ki: „A csonkamagyarországi ármentesítő és lecsapoló társulatok munkálatai és azok közgazdasági jelentősége” címen.

A befejező közlemény egyike azoknak a sorozatos cikkeknek, amelyek — majdnem azt mondhatnók — igen alkalmasak arra, hogy két, egymást ezideig igen jól megértő szakma, a vízépítésnél alkalmazott mérnökök és az erdőmérnöki kar közé a legteljesebb jóakarat mellett is éket verjenek.

Pedig a vita tárgya végeredményében olyan kérdés, amelyik kívül esik mind a két szakma szorosan vett munkakörén.

De véleményünk szerint olyan is, amelyiknek a bebizonyítására, illetőleg eldöntésére ma elegendő adat egyik félnek sem áll rendelkezésére.

Ez pedig az a kérdés: szaporítja-e a nagy kiterjedésű erdő-

terület a csapadékot és megváltoztatja-e ezáltal a klímát, vagy pedig nem.

Kétségtelen, hogy a kérdést eldönteni csak akkor lehet, vagy csak akkor lehetne, ha volna már olyan kísérleti területünk, ahol addig fátlan vidéken nagykiterjedésű erdőket létesítettek, vagy pedig megfordítva, addig nagyon erdős területen sok erdőt kiirtottak és ami a legfontosabb, a változás előtt és a változás után legalább 25—30 éven át megfigyelték és pontosan feljegyezték az időjárási viszonyokat.

Különösen áll ez abban az esetben, ha a klímának csak azt az egyetlen tényezőjét, az esők képződését ragadjuk ki, amelyre a közlemény a legnagyobb súlyt helyezi.

Az adatok, amiket felhoz, évi csapadékmennyiségre és csapadékatlagokra vonatkoznak, pedig mindnyájan igen jól tudjuk, hogy úgy az erdő-, mint a mezőgazdaságot a csapadék mennyiségénél még tán sokkal fokozottabb mértékben érdekli annak az eloszlása.

Magának az erdőnek a klímára vagy a levegő nedvességére való hatásáról, őszintén megvalljuk, mi, erdőmérnokok is keveset tudunk, semmivel sem többet, mint többi mérnök-kollégáink.

Tudjuk azt, amit mindenki tud, hogy a párák felemelkedésénél a meleg levegő a felhajtó erő, a pára ellenben a teher és különösen teherré válik akkor, ha a felfelé hatolása közben hőmérsékletéből állandóan veszítő levegő eléri a telítettség fokát.

Tudjuk azt, hogy ennél a fölfelé irányuló mozgásnál az erdő koronája nem zárja el az utat, de feltétlenül akadály, amelyik a mozgást lassítja, s éppen úgy akadály, amelyik a páráknak a szél által való elsodrását megnehezíti.

Látjuk és tudjuk azt is, hogy különösen nyirkosabb területeken, de az erdők közé beékelődő, aránylag száraz területeken is a harmatképződés bőségesebb, hogy az erdő árnyékában a talaj nem szárad ki annyira és a harmat elpárolgása is csak később következik be, s mindezekből csak arra következtetünk, hogy a talaj és az alsó légrétegek páratartalmát, ami a növénytenyészet szempontjából a legfontosabb, az erdő bizonyos mértékig befolyásolja.

Nem ragad el a képzelet bennünket oda, hogy azt állítanók, mintha a beerdősítés révén Isten tudja mennyivel lehetne fo-

kozni a csapadék mennyiségét, hiszen erre vonatkozólag gyakorlati adatunk nincs is, és kérdés, hogy lesz-e valaha?

Csak mint gyakorlati tapasztalati tényt állapítjuk meg azt, hogy az erdők tözsomszedságában lévő, de különösen az azok közé beékelte területeken a száraz időszakok káros hatása rendszerint valamivel később és tán kisebb mértékben jelentkezik, mint a teljesen erdőtlen területeken.

A lecsapolások kérdésénél bennünket erdőmérnököket a párolgó felületek eltűnésénél sokkalta jobban érdekel az, milyen hatással van a lecsapolás a talajvíz állására.

Mert azt már bizonyítani is tudjuk, hogy a talaj bizonyos mértéken túl való kiszáritása, a talajvíznek bizonyos mélység alá történt leszállítása egyes fanemeink létét alapjában támadja meg, bizonyos fanemek megtelepítését lehetetlenné teszi, sőt bizonyos körülmények között az erdőtelepítés elé általában is igen nagy akadályokat gördít.

Az erdő vízszükségletének ellátásánál a mi tudásunk szerint az altalaj játssza a jelentősebb szerepet és nem az a felső 35—40 cm-es réteg, amit a csapadékok nyáron is átáztatnak.

Ennek a víztartalmát maga az erdő is erősen védi a beárnyalással, viszont azonban, ha tartós szárazság következtében egyszer kiszáradt, az újból való átnedvesedést a zárt erdő megnehezíti.

Hiszzen az egynéhány mm-es futóesőből alig jut valami az erdő talajának, mind felfogják a koronák.

De ennél a kérdésnél, a talajvíz kérdésénél bizony megint csak sötétségben tapogatódzunk jórészt mi is, meg a vízepítésnél működő mérnök-kollégáink is.

Be kell mind a kettőnknek látnunk azt, hogy ezeknek a kérdéseknek az elbírálása a műszaki tudáson kívül még igen meszszenő növényélettani tudást is igényel és szükségessé tenné azt is, hogy a talajkutatás nálunk a mostaninál sokkal, de nagyon sokkal előbbre legyen.

Hiszzen éppen az Alföldön, ahol a talaj annyira változatos és ahol a homok és agyagos rétegek akárhányszor többszörösen váltogatják egymást, játszunk akárhányszor kockázatos játékot akkor, ha ezeket a kérdéseket tisztán műszaki szemmel nézzük.

Be kell látnunk azt, hogy a gyakorlati kivített, ha feltétlenül jó és lehetőleg mindenkinek az érdekét kielégítő megoldást keresünk, még igen sok, tisztán tudományos vagy részbeni gyakorlati előmunkálatnak kell megelőznie, mert enélkül soha nem lehetünk biztosak afelől, nem ér-e egyesek, talán csak egy törpe kisebbség részéről is jogos szemrehányás bennünket az eredményért.

Én úgy érzem, hogy nekünk ezen a téren is 100 százalékgig együtt kell haladnunk a **vízszabályozásoknál** alkalmazott kollégáinkkal.

Ne tévelyegjünk mi a meteorológia terére azért, hogy jelenteket keressünk a kettőnk munkája között, még hozzá olyan területen, ahol maga a meteorológia is nagyon messze van még attól, hogy az összes tényezőket, vagy még inkább azoknak különböző hatásfokát pontosan ismerné.

Maradjon miközöttünk az irányadó boldogemlékü Viczián Ede kartársunknak, a vízepítési osztály nagynevű volt vezetőjének a fásítási ankétén tett kijelentése: „A vízimérnök és az erdőmérnök munkája elválaszthatatlan kiegészítő része egymásnak, mert hiába szabályozzuk mi a legszebben folyóvizeinket, mindig ki lehetünk téve még el sem képzelt meglepetéseknek is, ha a mi munkánkkal nem jár karöltve és párhuzamosan az erdőmérnök munkája, megakasztva — különösen a forrásvidékeken — a túlzott hordalékképződést és a lehulló csapadéknak túlgyors lerohanását”.

2. A vadkárok kérdése.

Az a körkérdés, amelyet a vadkárok ügyében intézett egyesületünk a birtokosok és erdőtisztekhez, úgy látszik meg fogja hozni az annyira kíváncsi és mindenkit kielégítő megoldást.

Az első befutott válaszokat teljes egészükben közöljük, és pedig két okból.

Nemcsak azért, mert ezek a hozzászólások tanúbizonyságai annak, mennyire fontosnak és szükségesnek látja a magyar nagybirtokos-osztály azt, hogy ez a kérdés a kisembereket is föltétlenül megnyugtató módon szabályoztassék, de azért is, mert olyanok részéről, akiket joggal sorozhatunk Magyarország első vadászai és vadtenyésztői közé, merül föl a jogos panasz a ti-

lalmi idők helytelen megállapítása és a rendkívüli lelövési engedélyek szűkkeblű kezelése ellen.

Úgy látjuk, teljesen jogos a panasz, hogy ezek mellett a tilalmi idők mellett az állomány helyes szabályozása kicsúszik az arra hivatott erdőbirtokos és tisztikar kezéből és elkerülhetetlen lesz az, hogy különösen a csülkös vad az ország igen jelentős részén azzá váljék, ami már ma is akárhány vidék erdő- és mezőgazdaságára nézve: csapássá.

Igen sok esetről tudunk, amikor a földművelésügyi kormányzat — nem tudjuk milyen befolyás révén — megtagadta a szarvaslelövés határidejének meghosszabbítását olyan erdőbirtokosoktól, akiket egyáltalán nem lehet vadpusztítással vádolni.

Nem keressük az indokokat, csak megállapítani kívánjuk a tényt, amit már több kiváló vadász nagybirtokosunk is megállapította, hogy ez a kezelés egyoldalú és helytelen.

Ismerünk vidékeket, sőt az állam közvetlen kezelése alatt álló birtokokat is, ahol a legértékesebb és legszükségesebb fanekek telepítése ma már lehetetlen, hacsak a birtokos a területet körül nem keríti, de ez a bekerítés sem nyújt azután védelmet az ellen, hogy a lerágástól már megmenekült fiatal állományokat a szarvas le ne hántsa és össze ne törje, mihelyt a kerítést kibontják.

Bárhogy elemezzük is a dolgot, csak arra az eredményre juthatunk, hogy a nagyvadtenyésztés az erdőgazdaságtól elválaszthatatlan. mert az az állomány, amelyik azután az erdőből kénytelen táplálékhiány miatt kiváltani, csapásává lesz egész környékek mezőgazdaságának és a kisemberek ezreiből fog jogos gyűlöletet kiváltani minden ellen, ami a vadászattal összefügg.

Mint érdekes tünetet említjük fel, hogy pl. a fácánnak — adott körülmények között — tényleg káros voltát éppen olyan birtokosok emelik ki, akiknek a saját területükön is igen szép, tenyésztett fácánállományuk van, míg a bérelt területeken vadászó vadászközönség túlnyomóan nagy része ilyesmiről hallani sem akar.

Mi a magunk részéről a legteljesebb mértékben csatlakozunk a leközölt hozzászólásokhoz, mert meggyőződésünk az, hogy a vadászat akármilyen szép, akármilyen nemes sport is, akármilyen jó nevet szerzett is szerencsétlen országunknak a külföld

előtt, végeredményében mégis csak mellékhaszonvétel, amely nem lehet akadálya annak, hogy a föld meghozza tulajdonosa számára a főhasználatot: a mindennapi kenyeret.

3. A behozatal kérdése.

Máig sem tudjuk teljesen megérteni, miért maradt ki a behozatali engedélyhez kötött fatermékek közül a gömbölyűfa és a talpfa.

Magunk voltunk azok, akik a legelső vonalban harcoltunk és harcolunk a magyar fűrészek talpraállításaért és azért, hogy fenyőfaszükségletünket, amit idebenn fedezni vagy pótolni nem tudunk, gömbölyű állapotban hozzuk be.

Ugyancsak mi vagyunk azonban, akik sokszorosán rámutattunk arra, hogy lombfa-félékben behozatalra szükségünk nincs és bizonyos vonatkozásokban lehet a fenyőfát lombfával pótolni.

Már pedig ha a gömbölyű fát továbbra is engedély nélkül lehet behozni, semmi biztosítékot nem látunk arra nézve, hogy a behozatal az előbb említett korlátok között maradjon.

Még furcsább a helyzet a talpfával.

Két év óta azért kell harcolnunk, hogy a magyar termelés többletét vegye fel az egyetlen számottevő fogyasztó: az államvasút.

Az államvasút részére át nem adható feleslegek sokszorosán meghaladják az egyéb szükségleteket.

Nincs egy darab behozatalra sem szükségünk, sőt kivinni is tudnánk, ha volna kinek, pedig a talpfára alkalmas magyar tölgy-anyag igen számottevő részét tűzifára dolgoztuk fel.

Meddig fog még késni a kormányintézkedés, amely az erdőgazdaság összes termékeinek behozatalát engedélyhez köti?

4. A hazafiság és az üzlet.

Megnyugtathatjuk a olvasót, hogy ez alkalommal sem úgy kerülnek egy kalap alá, mint jóbarátok, hanem mint ellenfelek.

Kénytelenek vagyunk egyenként elővenni egyes fogyasztási ágakat azért, mert akkor, amikor saját termelvényeik, a kész áruk részére számottevő vámvédelemben részesülnek, alig mozgultak meg azért, hogy a nyersanyag-szükségletüket belföldön tudják fedezni.

Közel három éve igen súlyos válsággal küzd a magyar műfatermelés.

Tölgy- és bükk-anyagunkat csak keservesen kínlódva, igen nyomott áron tudjuk elhelyezni és ennek dacára a behozatali engedélyeket tárgyaló bizottságok előtt ott hevernek a kérvények parkett-friz, bútor-léc, gyertyán mű-hasáb, bükk fűrész-áru stb. behozatalára.

Az indokolás mindenütt ugyanaz, hogy a magyar fűrészeknek nincs megfelelő mennyiségű vagy méretű anyaguk, esetleg száraz anyaguk készletben.

Lehet, sőt nagyon valószínű, hogy ez az indokolás ma fedí a valóságot.

Kérdjük azonban, hogy vajjon az illető iparágak és feldolgozó üzemek nem tudták-e már évekkal ezelőtt, hogy kb. mennyi a szükségletük?

Kerestek-e már akkor ennek a fedezésére belföldi anyagot?

Próbálták-e maguk belföldi anyagból előállítani a feldolgozandó félgyártmányt?

Megállapíthatjuk, hogy egyáltalán nem, vagy csak olyan mértékben, aminek egyáltalán nem lehetett a belföldi termelésre fokozó hatása.

Nyíltan feltesszük a kérdést, hogy a kartelben lévő parkettgyárak, amelyek közül ötnek van fűrészze, de ezek közül csak egy dolgozik, csak egy állítja elő magyar tölgyfából a frizt, miért szüntették be a saját fűrészzeik üzemét és miért nem rendezkedtek be friztermelésre, mikor ezt még tölgy tűzifából is lehet csinálni?

És hogy ez a munka haszonnal jár, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy van Budapesten gőzfavágó, amelyik a tölgy tűzifából ma is vág parkettet, sőt van külön vállalkozás, amelyik tiszta tűzifából állítja elő a parkettet.

Igaz, hogy a kartelben lévő vállalatok majdnem mindegyikének, vagy egyik-másik jelentős részének megvan a saját, külföldön dolgozó fűrészze is.

Kérdezzük azonban, hogy a magyar munka és a magyar termelés csak addig érdemel vámvédelmet és támogatást, s ez a védelem és támogatás csak addig hazafias kötelesség, ameddig a gyáros hasznát védi és mindjárt megszűnik kötelesség lenni,

mihelyst az őstermelésről van szó, amelyik pedig mégis csak legjelentősebb tényezője ennek a szerencsétlen országnak?

Nagy tételeket tudunk erdei fenyő és bükk műfában, amik eladatlanul maradtak, ellenben látunk behozatali kérvényeket bükk bútortól, bükk fűrészfűrészrúra, erdei fenyő fűrészfűrészrúra stb.

Vajjon a t. feldolgozó iparos és kereskedő urak és a hátuk mögött álló nagytőke nem tudták-e a múlt év őszén, hogy ebből az anyagból szükségletük lesz?

Mert azt biztosan tudták, hogy termelt rönkkészletek vannak, sőt a használati engedélyek egy részét a birtokosok forgótőke híján nem tudták igénybevenni.

Mégsem siettek lehetővé tenni azt, hogy ezeket a szükségleteket belföldi nyersanyagból lehessen fedezni, amikor arra a mód és a lehetőség megvan.

Hol van az az erős kéz, amelyik éveken át rá tudta kényszeríteni a magyar őstermelést, erdő- és mezőgazdaságot egyaránt, hogy a maga termelvényeit a külföldi piaci árak csekély hányada ellenében bocsássa köz- és nem közüzemek rendelkezésére?

És az a híres hazafiság, amelyik tenyérnyi széles nemzeti-szín szalaggal ragaszt be minden ipari terméket, amelyiken csak egy garas ára belföldi gyáripari munka van, miért tűnik el egyszerre a föld színéről, ha arról van szó, hogy a magyar nyersanyagot védjük és propagáljuk?

Forgalmiadó, vám, behozatali tilalom mind indokolt, ha nem is az ipari termelés lehetőségét, de csak a nagyobb keresetet védi is; tőkés, vállalkozó, kereskedő, ügynök, minden akad a külföldi termék propagálására, a behozatal támogatására, de rögtön elviselhetetlen teherré válik a védelem, ha a magyar őstermelés érdekét szolgálja és megszűnnek a piacon az elhelyezési lehetőségek, ha csak a két szót mondjuk ki: magyar fa.

A napokban hallottunk arról, hogy az egyik vállalatnak építész tett szemrehányást azért, mert magyar és nem szlavóniai tölgyből készítette a parkettet.

Nemrég panaszkodott egyik cég, hogy az államvasúti megrendelésnél olyan minőségi feltételeket kötnek ki, és pedig nem is teljesen indokoltan, aminek belföldi anyaggal megfelelni nem tud.

Az olasz gyümölcsöt bükkdeszkából összeállított ládába csomagolják, nálunk ellenben, ahol nemcsak bükk, de a fenyőt majdnem minden viszonylatban pótoló nyár is bőven van, a „magyar” ládagyárok tán még tévedésből sem használnának mást, mint külföldről behozott fenyőhulladékot.

Vajjon elérjük-e valaha azt, hogy kereskedő, gyáros, aki pedig nálunk csak addig bír boldogulni, amíg az őstermelés is fogyasztóképes, maga iparkodjék azon, hogy a gyártásához szükséges nyersanyagot is itt benn fedezze és ne sajnálja erre a célra esetleg a magyar nyersanyag vámvédelmét kérni, vagy az ipari vámvédelem egy részét feláldozni?

Majd ha ez elkövetkezik, mi csak akkor fogunk igazán magyar iparról beszélni, addig azonban fenntartjuk a különvéleményünket a hazafias kötelességteljesítés különböző mértékéről.

5. A tájékozatlanság.

Csodálatos dolog, hogy amikor már több mint 50 éve van külön erdőtörvényünk, külön erdészeti adminisztrációnk, az értelmiségi középosztály egy része ma sem szerez még tudomást arról, hogy erdőgazdaság is van a világon.

Annál különösebb, mert hiszen az utolsó évtizedben nem egyszer került szőnyegre a képviselőházban, felsőházban, napilapokban a magyar erdőgazdaság ügye, mégis egy, a napokban a kezünkbe került könyvecske, amelyik pedig — úgy látszik — valami ismeretterjesztésre szánt könyvsorozat egyik része (Ok-szerű termelés és értékesítés. Írta: Hell Lajos, az „Alimentária” gazdasági és kereskedelmi rt. ügyvezető igazgatója), IV. kötetében, amelynek a címe: *Mezőgazdasági ipari termékek*, egész egyszerűen bekebelezi az erdőgazdaságot a mezőgazdaságba mintha magyar erdőgazdaság nem is volna.

Nem tűnik föl neki — amikor a külkereskedelmi forgalom feltüntetésénél a mindennemű fa és faárut a mezőgazdasági ipari termékek közé sorozza — az, hogy maguk a statisztikai közlemények és a vámtarifa „Az erdőgazdaság termékei” cím alatt teljesen külön fejezetben tárgyalják a fát; a kivitelre kerülő fát és faárukat pedig egész egyszerűen tudomásul sem veszi.

Mi úgy tudjuk, hogy a fa, a cserkéreg nem *ipari* termék és különösen nem *mezőgazdasági ipari* termék.

Csak természetes dolog, hogy amilyen hibás ez a beállítás, épp olyan hibásak, sőt még hibásabbak azok a részletek, amelyek az erdőgazdaság egyes, igazán teljesen öletszerűleg kikapott részleteivel foglalkoznak.

Teljesen önkényes minősítések, vadonatúj elnevezések és természetesen az adatok is tele vannak tájékoztatlanságból származó hibákkal.

A könyvet a szerző Mayer János földművelésügyi miniszter úrnak ajánlotta, a legsajnálatosabb azonban az, hogy vett értesülés szerint a könyvet egyes fővárosi iskolákban osztogatják a tanulók „továbbképzésére”.

Mi nagyon szeretnők, ha az ilyen könyveket, mielőtt közreadják, de különösen mielőtt a fiatalság kezébe adják, egy kicsit mégis bírálat alá vennék, mert sajnos, a jóakarát magában nem elegendő ahhoz, hogy valaki értékes és hasznos munkát tudjon a fogékony fiatalság kezébe adni.

6. Külkereskedelmi forgalmunk.

Ide iktatjuk az utolsó négy év behozatali adatait mennyiségben és értékben egyaránt.

	I.				II.			
	Behozatal				Behozatal			
	mennyisége vagonban:				értéke 1000 pengőben			
	1928	1929	1930	1931	1928	1929	1930	1931
Tüzifa	169.243	169.667	121.056	59.993	37.761	39.634	27.396	11.327
Faszén	5.159	4.995	4.332	3.787	3.802	3.696	3.206	2.802
Bányafa	12.075	11.434	7.682	8.830	5.249	4.916	3.367	3.315
Gömbfa lombos	5.031	4.279	2.670	1.459	3.246	2.781	1.719	892
Gömbfa tűlev.	23.516	18.286	12.519	5.894	13.169	10.042	6.434	2.282
Hegyezett karó	1.444	1.222	1.026	911	916	770	646	542
Farag. fa lombos	336	45	136	77	293	225	127	65
Farag. fa tűlev.	15.715	11.747	8.590	8.434	9.957	7.699	6.150	5.841
Vasúti talpfa	5.856	5.995	5.182	1.592	4.392	4.496	3.887	1.189
Kádárfa	356	397	188	119	810	852	395	251
Abrónesfa ..	29	20	16	9	62	50	38	22
Szitakéreg ..	13	7	14	10	77	34	64	47
Bognárfa, előmunkált	110	84	117	107	137	114	150	127

I.					II.			
B e h o z a t a l					B e h o z a t a l			
mennyisége vagonban:					értéke 1000 pengőben:			
1928	1929	1930	1931		1928	1929	1930	1931

Fűrészelt fa:

a) Nem gyalult,
nem ajazott:

Tülev. fákból	56.582	46.095	33.983	33.071	64.801	55.314	40.338	37.036
Lombos fákból	3.384	3.072	1.920	1.511	4.172	4.294	2.644	1.916

b) Gyalult, ajazott:

Tülevelű	11	3	5	3	24	8	12	6
Lombos	10	7	5	2	44	32	19	9
Fakocka	33	2	4	—	79	4	10	—
Nyers fabotok és fanyelek..	23	12	15	20	38	35	24	25
Európai gazda- ságban nem termelt fák..	133	139	86	77	525	434	266	216

Összesen: .. 299.059 277.508 198.246 125.906 149.554 135.430 96.892 67.910

A négy végösszeget egymás mellé állítva, megállapíthatjuk, hogy az 1928. évvel szemben már több mint 50%-os, az 1929. évvel szemben pedig majdnem teljes 50%-os visszaesés mutatkozik.

Amennyire örvendtünk a tűzifában mutatkozó igen erős visszaesésnek, amit elsősorban a magyar tűzifa térfoglalásának kell tulajdonítanunk, ép annyira sajnálattal látjuk azt, hogy gömbölyű fenyőbehozatalunk több mint 80%-os visszaesésével szemben a faragott és fűrészelt fenyőfabehozatal alig 40%-kal csökkent.

Pedig ennek a helytelen eltolódásnak tisztára a kormány hibás intézkedései az okai.

Ha csak egy csekély vámmal védte volna a kormány a magyar fűrészipart és nem tartotta volna fenn mereven a forgalmiadóra vonatkozó hihetetlen sérelmes rendelkezéseket, akkor ez az arányszám éppen megfordítva mutatkoznék, ami jó néhány millió nyereséget jelentett volna a külkereskedelmi mérlegben.

Maga a tűzifa példája igazolja legjobban, mit jelent a vám- és tarifavédelem egy-egy termelési ágra nézve, nem kell tehát egyebet tenni, mint ugyanezt az elvet és módszert érvényesíteni a műfára és a magyar fűrészipar védelmére vonatkozólag.